

ALERT PRAWNY

TARCZA ANTYKRYZYSOWA:
NARZĘDZIA POMOCOWE DLA
SAMOZATRUDNIIONYCH I
MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Alert przygotowany przez zespół Kancelarii Brzezińska Narolski Adwokaci

02

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Ustawa antykryzysowa wprowadza szereg przepisów mających zapewnić wsparcie mikro przedsiębiorcom, osobom samo zatrudnionym i wykonującym umowy cywilnoprawne. Prezentujemy cztery z wprowadzonych rozwiązań: świadczenie postojowe, dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, pożyczkę oraz zwolnienie ze składek ZUS.

W pierwszej kolejności trzeba zwrócić uwagę, że w nowych przepisach jest sporo niekonsekwencji i niedociągnięć. Wszystkie wątpliwości interpretacyjne będą więc musiały być rozstrzygnięte w praktyce stosowania nowego prawa. Jeśli zaś chodzi o same rozwiązania warto zauważyć, że nie wszystkie z nich przysługują każdemu przedsiębiorcy. Przykładowo, dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej jest narzędziem przeznaczonym tylko dla tych właścicieli firm, którzy nie zatrudniają pracowników, a pożyczka - jedynie dla mikro przedsiębiorców.

Niektóre z przesłanek warunkujących możliwość uzyskania pomocy mogą budzić wątpliwości. Tak jest w przypadku dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników. Warunkiem uzyskania pomocy jest brak przesłanek do ogłoszenia upadłości. Wśród nich jest stan niewypłacalności, który polega na tym, że przedsiębiorca nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, a opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące. Można wyobrazić sobie przedsiębiorcę, który z uwagi na COVID-19 popadł w tarapaty finansowe przez co w marcu, kwietniu i maju nie miał środków na opłacanie faktur. Pojawia się wątpliwość, czy może złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania, skoro od 3 miesięcy nie spłaca wymagalnych zobowiązań.

Wprowadzone formy pomocy wydają się niewystarczające. Realną pomocą jest na pewno zwolnienie z ZUS, szkoda tylko że obejmuje jedynie przedsiębiorców zatrudniających maksymalnie 9 pracowników. Za plus trzeba uznać to, że zwolnienie z nieopłaconych składek może przysługiwać niezależnie od tego, czy płatnik ma zaległości w ZUS – w każdym razie nie sformułowano warunku niezalegania ze składkami. Pozwoliłoby to skorzystać ze zwolnień także i tym płatnikom, którzy już w marcu nie poradzi sobie z płatnością za luty. Natomiast świadczenie postojowe w kwocie 2 000 zł jednorazowo nie stanowi realnego wsparcia dla samo zatrudnionych czy zleceniobiorców.

03

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Oto omówienie najistotniejszych form pomocy:

1. Świadczenie postojowe

- Komu przysługuje:
 - prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą;
 - wykonującym umowę agencyjną, umowę zlecenia, umowę o świadczenie usług, umowę o dzieło (dalej umowy cywilnoprawne) jeśli nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.
- Kiedy przysługuje – gdy w następstwie COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którym zawarta jest umowa cywilnoprawna.
- Jakie są warunki przyznania:
 - przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą - jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r. i:
 - jeżeli nie zawiesiła działalności gospodarczej – może ubiegać się o świadczenie postojowe, wówczas gdy przychód w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym złożono wniosek o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i jednocześnie nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, obowiązującego na dzień złożenia wniosku - IV kwartale 2019 r. wynosiło 5.198,58 zł, a więc trzykrotność to 15.595,74 zł.

Przykład: jeśli wniosek składany jest w kwietniu to przychód za marzec musi być niższy co najmniej o 15% od przychodu z lutego i nie może przekraczać 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I kwartale 2020 r.
 - jeśli zawiesiła działalność gospodarczą - może ubiegać się o świadczenie postojowe jeśli zawieszenie nastąpiło po 31 stycznia 2020 r., a przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym złożono wniosek o świadczenie postojowe nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, obowiązującego na dzień złożenia wniosku – IV kwartale 2019 r. wynosiło 5.198,58 zł, a więc trzykrotność to 15.595,74 zł.

04

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Przykład: jeśli wniosek składany jest w kwietniu, to przychód za marzec nie może przekroczyć 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I kwartale 2020 r.

- w przypadku osób wykonujących umowę cywilnoprawną – może ubiegać się o świadczenie postojowe
 - jeśli umowa została zawarta przed dniem 1 lutego 2020 r. oraz
 - przychód z umowy cywilnoprawnej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, obowiązującego na dzień złożenia wniosku - IV kwartale 2019 r. wynosiło 5.198,58 zł, a więc trzykrotność to 15.595,74 zł.
- W jakiej wysokości przysługuje - 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. – czyli 2080 zł, ale:
 - jeśli suma przychodów z umów cywilnoprawnych uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (1300 zł), świadczenie przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych;
 - w przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego przysługuje tylko jedno świadczenie postojowe.
- Na jaki okres jest przyznawane – świadczenie **ma charakter jednorazowy**. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać ponowną wypłatę świadczenia dla osób, które już je otrzymały.
- Kto wypłaca – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie wniosku osoby uprawnionej, przy czym w przypadku osób wykonujących umowę cywilnoprawną wniosek musi być złożony za pośrednictwem zleceniodawcy.
- Jak złożyć wniosek – wniosek może zostać złożony w formie papierowej lub elektronicznej, jednak musi być poświadczony podpisem elektronicznym lub zaufanym, najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. Potrzebne są dane osoby uprawnionej, numer rachunku, dane zleceniodawcy gdy ubiega się osoba wykonująca umowę cywilnoprawną oraz oświadczenia o spełnieniu warunków uzyskania świadczenia.

05

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA
SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

2. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

- Kiedy przysługuje – gdy następstwie wystąpienia COVID-19 ma miejsce spadek obrotów gospodarczych.
- Jakie są warunki przyznania:
 - zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług które oblicza się poprzez porównanie łącznych obrotów z dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, z łącznymi obrotami z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego – przy czym za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Przykład: wniosek składany jest 10 kwietnia 2020 r., więc można oceniać sumę obrotów od 1 lutego – 31 marca 2020 r. i porównać je z sumą obrotów od 1 lutego do 31 marca 2019 r., ale też można wziąć pod uwagę obroty za okres 10 lutego – 9 kwietnia 2020 r. i porównać je z obrotami w analogicznym okresie w roku 2019 r.

- prowadzenie działalności gospodarczej w okresie, na który przyznano dofinansowanie oraz po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu okresowi;
- te same koszty prowadzenia działalności nie zostały albo nie zostaną sfinansowane z innych środków publicznych;
- dofinansowanie musi być przeznaczone na cel, na który zostało przyznane (inaczej podlega zwrotowi);
- wobec przedsiębiorcy nie mogą zachodzić przesłanki ogłoszenia upadłości;
- przedsiębiorca nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

06**TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW**

- Na jaki okres jest przyznawane – nie dłuższy niż 3 miesiące. Rada Ministrów może ten okres przedłużyć w drodze rozporządzenia. Dofinansowanie wypłacane jest w okresach miesięcznych.
- Kto wypłaca – starosta.
- Jak złożyć wniosek – wniosek składa się do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

3. Pożyczka

- Komu przysługuje – mikro przedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed 1 marca 2020 r.
- Warunki przyznania:
 - jednorazowo
 - na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności
 - zabezpieczenie wekslem własnym in blanco lub inna forma za pomocą innej formy zabezpieczenia
- Wysokość: do 5.000 zł, oprocentowanie stałe 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP.
- Okres spłaty – maksymalnie 12 miesięcy, Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przedłużyć okres spłaty.
- Umorzenie pożyczki – na wniosek mikro przedsiębiorcy, pod warunkiem, że nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.
- Kto wypłaca – starosta
- Jak złożyć wniosek – do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

07

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW**4. Zwolnienie ze składek na ZUS**

Zwolnienie dotyczy nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

- Komu przysługuje: płatnikowi składek, który:
 - był zgłoszony jako płatnik składek przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych, lub
 - jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność (za taką osobę uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, twórcę i artystę, osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu, współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz współników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej, osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół),
 - opłaca składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne,
 - prowadził działalność przed 1 lutego 2020 r.,
 - przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu objętym wnioskiem nie był wyższy 15 681 zł
- Zwolnienie obejmuje składki na ubezpieczenie społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.
- Warunki zwolnienia – wykazanie składek w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres (przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. zwykłych terminach, nie później niż do 30 czerwca 2020 r.).

08

**TARCZA ANTYKRYZYSOWA: NARZĘDZIA POMOCOWE DLA
SAMOZATRUDNIONYCH I MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW**

- Wysokość zwolnienia – co do zasady zwolnienie obejmuje całość składki wykazanej w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres, z tym zastrzeżeniem, że osoby prowadzące działalność gospodarczą korzystają ze zwolnienia w zakresie składek ustalonych od obowiązującej tą osobę najniższej podstawy wymiaru składek. Od nieopłaconych składek od których udzielono zwolnienia nie nalicza się odsetek.

Autorka: **Anna Gąsecka**, adwokat w Kancelarii Brzezińska Narolski Adwokaci. Specjalizuje się w prawie telekomunikacyjnym, prowadzi obsługę korporacyjną firm z branży telekomunikacyjnej, farmaceutycznej, dystrybucyjnej i usługowej.

W razie pytań prosimy o kontakt z kancelarią:

Brzezińska Narolski Adwokaci:

tel: +48 42 662 22 22

mail: biuro@bnadwokaci.pl